

Д. О. Мироненко

Крижанівський Дмитро Андрійович

КРИЖАНІВСЬКИЙ Дмитро Андрійович (Крыжановский Дмитрий Андреевич; 28. 05(09. 06). 1871 – 1942, Ленінград, нині С.-Петербург) – російський архітектор. Закін. С.-Петербург. АМ (1896). Працював міським архітектором С.-Петербурга, архітектором Петропавлів. лікарні. Після більшов. перевороту – перший нач. міської міліції Петрограда (нині С.-Петербург, від березня 1917). Під час воєн. дій 1918–20 здійснював будівництво укріплень під Петроградом. На поч. 1920-х рр. – у Вологод. худож. технікумі (РФ): від 1921 – директор Відтоді – зав. архіт. майстерні інституту «ЛенІЗО»; водночас викладав у Ленінгр. буд. технікумі та інституті інж. залізнич. транспорту (від 1935 – доцент кафедри будівель). Займався дослідж. і охороною пам'яток архітектури. Був одним із найвідоміших майстрів петербур. модерну. Секр. комітету Товариства взаємодопомоги рос. художників (від 1890-х рр.), голова ради Товариства архіт. будівель (від 1914), чл. правління С.-Петербур.–Ленінгр. товариства архітекторів (до 1933), Ленінгр. відділ. Співки рад. архітекторів. К. також займався вокалом, досліджував теорію музики. Планував видати кн. «Фізика голоса» (не надруковано внаслідок початку 2-ї світової війни). Помер у блокад. Ленінграді від виснаження. Спорудив будинок у маєтку Антошина в Катеринослав. губ. (1906), брав участь в архіт. конкурсі на проект Києво-Либід. церкви (1909, 2-а премія). Серед реаліз. проектів у С.-Петербурзі – вироб. споруди шкіряної ф-ки спадкоємців Єгорова на Кожевен. лінії, № 31 (1900), лаб. і аудиторія Суворов. корпусу Петропавлів. лікарні на вул. Петропавлівська, № 1 (прибудова, 1904), Знамен. церква старообрядників Помор. злагоди на вул. Тверська, № 8 (1906–07), житл. будинок Микол. мануфактури АТ «Воронін, Лютш і Чешер» на Выбор. набережній, № 59 (1913–14), прибутк. будинки на вул. Кирилівська, № 6 (1901), Бармалєєва, № 32 (1902), Гатчинська, № 17/60 (1903), Астраханська, № 26 (1904), Тверська, № 13 (1911–12), Ситнинська, № 16 – Воскова, № 25 (1914).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Д. А. Крыжановский // Арх-ра Ленинграда. 1941. № 2;
2. Тимофієнко В. Зодчі України кінця 18 – початку 20 століть. К., 1999.

Покликання на статтю:

Крижанівський Дмитро Андрійович / Д. О. Мироненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-783>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).